

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка

Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи

Кафедра психології освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТИ»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТИ , українська мова викладання
Викладачі	Дуткевич Тетяна Вікторівна, професор кафедри психології освіти
Профайл викладачів	https://kaf-psykhologhii.kpnu.edu.ua/dutkevych-tetiana-viktorivna/
Е-mail:	Кафедра психології освіти kf_ps@ukr.net викладач dutkevych@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/modedit.php?add=resource&type=&course=7754&section=1&return=0&sr=0
Консультації	Дуткевич Тетяна Вікторівна – вівторок 16.00, кафедра психології освіти

2. Анотація до курсу

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Психологія освіти» є важливою складовою підготовки фахівця освітнього рівня «Магістр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: психологічні основи складових освітнього процесу – навчання, виховання, розвитку в їх єдності та взаємозумовленості. Вивчення навчальної дисципліни «Психологія освіти» передбачає формування у магістрантів розуміння психологічних особливостей комплексної професійно-педагогічної діяльності, що відображає загальну логіку розвитку сучасної освіти, ключовими поняттями якої виступають «цілісний освітній простір» та «особистісна орієнтація освітнього процесу». Суттєвою частиною змісту дисциплін виступає обґрунтування специфіки форм і методів організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, розкриття психологічних особливостей діяльності та особистості педагога, психологічних особливостей взаємин у цілісному освітньому просторі.

Дієздатність теоретичного знання перевіряється при моделюванні конкретної форми освітнього процесу за фахом (на практичних заняттях). При цьому магістрант вчиться обґрунтовувати самостійно розроблені моделі, доводити їх продуктивність, аналізувати елементи освітнього процесу, запропоновані іншими.

Міждисциплінарні зв'язки: філософські та історичні науки, анатомія і фізіологія людини, педагогіка, соціологія.

3. Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни “Психологія освіти” є вдосконалення компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо психологічного забезпечення освітнього процесу в сучасному закладі освіти.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- формування здатності керуватися в професійній діяльності знаннями з психології, володіти психологічними основами управління освітнім процесом в інтересах забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти.
- оволодіння професійно-психологічними знаннями та вміннями вдосконалення освітніх технологій на засадах гуманістичної парадигми.
- формування здатності до організації навчальної діяльності здобувачів освіти з урахуванням їх психологічних особливостей.
- засвоєння професійно-психологічних знань та вмінь виховної та організаційної діяльності.
- створення основ для розвитку і саморозвитку педагогічного професіоналізму й професійно-педагогічної культури.

Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у процесі викладання біології та основ здоров’я в закладах освіти, у сфері біологічних наук, що передбачає реалізацію основних теорій, методів, засобів, інновацій, проведення наукових досліджень, характеризується невизначеністю умов і вимог.

Програмні компетентності:

ЗК 03	Здатність до комунікації у професійній діяльності
ЗК 09	Здатність у професійній діяльності діяти соціально відповідально та свідомо
СК 01	Здатність застосовувати знання в освітній професійній діяльності з урахуванням новітніх досягнень біології, педагогіки і психології
СК 11	Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний і заочний).

5. Результати навчання

ПРН 02	Приймати самостійні рішення у професійній діяльності
ПРН 10	Об’єктивно оцінювати власні професійні якості та прагнути до самовдосконалення

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Середня освіта (Біологія та здоров’я людини) спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)	
Рік навчання/ рік викладання	Перший	Перший

Семестр вивчення	1	1
нормативна/вибіркова	нормативна	нормативна
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС	3 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	90 год.	90 год.
Кількість годин навчальних занять	30 год.	12 год.
Лекційні заняття	12 год.	4 год.
Практичні заняття	18 год.	8 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	60	78
Форма підсумкового контролю	залік	залік

7. Пререквізити курсу

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Вивчення "Психології освіти" спирається на знання студентами навчальних дисциплін "Психологія", "Педагогіка", фахових методик викладання, проходження виробничої педагогічної практики.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Відвідування занять і усунення пропущених занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної та індивідуальної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Лекційні заняття. Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення сучасного психолого-педагогічного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань з дисципліни на підставі самопідготовки до наступної лекції, практичного заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і практичних заняттях, Ви можете недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати, але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.

Практичні заняття. До практичних занять викладач повідомляє:

- теми та запитання, які потребують Вашого вивчення;

• список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де Ви зможете знайти необхідний матеріал для підготовки питань практичних і самостійних робіт у повному обсязі;

• завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача.

Література. Робота з вивчення рекомендованої літератури є основним видом підготовки студентів до практичних занять та заліку. Конспект курсу лекцій не може замінити підручник, оскільки в лекціях немає можливості викласти увесь курс у повному обсязі. Опрацьовуючи підручник та рекомендовану літературу, студенту важливо користуватися рекомендаціями викладача до вивчення цієї дисципліни. Це дає можливість чітко усвідомити обсяг знань за кожною темою та їх послідовність. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Самостійна робота. Більша частина змісту навчальної дисципліни виділяється на самостійне опрацювання. Самостійна робота повинна бути чітко спланована на увесь період навчання. Щоб зрозуміти матеріал, перше сприйняття розділу або параграфу повинно бути спрямовано на виділення в ньому головного, центральної думки. Важливо прослідкувати, як ця думка розвивається та обґрунтовується. Після цього навчальний матеріал розбивається на завершені за змістом частини й кожна частина поділяється на складові (виділяється головна частина думки). Конспектувати необхідно тільки після того, коли матеріал до кінця зрозумілий. Конспект повинен бути скороченим. Записувати рекомендується основну думку, а також невідомі Вам способи обґрунтування, визначення, розкриття термінології та понять. В окремих випадках конспект може уявляти собою тільки план та скорочені тези проробленого матеріалу. Стислий конспект є результатом напруженої розумової діяльності студента над змістом підручника (посібника). Опрацьований та законспектований таким чином навчальний матеріал засвоюється найбільш повно та міцно. Конспектувати посібник та рекомендовану літературу доцільно у тому ж зошиті, у якому записані лекції. Це дозволяє співвіднести матеріали конспектування літератури та лекції, взаємно їх доповнити та систематизувати. Самоконтроль щодо виконання навчальних завдань забезпечує подолання труднощів, які можуть виникнути при цьому та є необхідною умовою Вашої успішної роботи.

Консультації. Якщо у Вас виникають питання, то Ви завжди можете звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих Вам питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також Ви можете звернутись на кафедру педагогіки та управління навчальними закладами та кафедру психології освіти за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Методи навчання. Лекції (з використанням методів пояснення нового матеріалу, елементів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням кейс-методу, навчальних дискусії, бесіди, діалогу; групових методів; практичних завдань, самостійної роботи), єдність дедукції та індукції, робота з навчальною літературою, робота у модульному об'єктноорієнтованому навчальному середовищі Moodle.

Засоби діагностики результатів навчання – залік. Практичні завдання, проблемно-творчі завдання, тестові завдання, модульна контрольна робота, питання заліку.

10. Організація навчання – перелік тем

Тема 1. Психологія освіти як галузь наукового знання

Тема 2. Гуманістична парадигма освітнього процесу

Тема 3. Психологічні особливості технологій освіти

Тема 4. Актуальні питання психології навчальної діяльності (учіння)

Тема 5. Актуальні питання психології навчання як співпраці педагога зі здобувачами освіти

Тема 6. Психологічні закономірності організації та розвитку уваги учнів в освітньому процесі

Тема 7. Управління педагогом пізнавальним процесом сприймання в учнів

Тема 8. Психологічні закономірності організації та розвитку пам'яті учнів в освітньому процесі

Тема 9. Психологічні закономірності організації та розвитку мислення учнів в освітньому процесі

Тема 10. Актуальні питання психології виховання

Тема 11. Розвиток професійної свідомості педагога

Тема 12. Психологічні особливості педагогічного професіоналізму

Тема 13. Конфліктологічна культура педагога

Тема 14. Психологія педагогічної творчості

Схема курсу

Назва теми	К-ть годин	Форма заняття	Форми контролю	Література
Модуль 1. Психологія освіти				
Тема 1. Психологія освіти як галузь наукового знання	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 1. с. 5-53. 5, с. 79-80; с. 102-104; с.140-146; с. 220-221. 7. с. 5-33. Допоміжна 8, с.4-24
	2	практичне	Поточний	
	4	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 2. Гуманістична парадигма освітнього процесу	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 2, с. 20-82. 5, с. 28; с. 129-134; с. 451-453.
	2	практичне	Поточний	
	4	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 3. Психологічні особливості технологій освіти	2	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 1, с. 38-50 2, с. 467-519 3, с.20-34 4, с. 53-111. Допоміжна 9;
	2	практичне	Поточний	
	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 4. Актуальні питання психології навчальної діяльності (учіння)	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 1, с. 38-50 2, с. 24-37 3, с.18-34; с. 179-184. 4, с. 88-94; с.111-121; 7, с. 41-63; с. 74-87. Допоміжна 8
	2	практичне	Поточний	
	4	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 5. Актуальні питання психології навчання як	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 1, с. 38-50 3, с.51-70
	2	практичне	Поточний	

співпраці педагога з учнями	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	7, с. 63-74 Допоміжна 8; 9;
Тема 6. Психологічні закономірності організації та розвитку уваги учнів в освітньому процесі	6	Самостійна робота	усне опитування	Базова: 3, с. 150-154 8, с. 55-67 Допоміжна 12
Тема 7. Управління педагогом пізнавальним процесом сприймання в учнів	6	Самостійна робота	усне опитування	Базова: 3, с.150-159 8, с. 60-74 Допоміжна 12
Тема 8. Психологічні закономірності організації та розвитку пам'яті учнів в освітньому процесі	6	Самостійна робота	перевірка конспекту	Базова: 3, с.150-154. 4, с.107-109 Допоміжна 12
Тема 9. Психологічні закономірності організації та розвитку мислення учнів в освітньому процесі	6	Самостійна робота	перевірка конспекту	Базова: 3, с. 70-79 4, с.100-107 Допоміжна 12
Тема 10. Актуальні питання психології виховання	2	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 1, с. 38-50 2, с. 149-182 3, с. 61-70 7, с. 87-104 Допоміжна 8; 10; 11
	2	практичне	Поточний	
	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 11. Розвиток професійної свідомості педагога	2	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 7, с. 131-142 Допоміжна 8; 13
	2	практичне	Поточний	
	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 12. Психологічні особливості педагогічного професіоналізму	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 7, с. 122-136; с.138-142 Допоміжна 8; 13
	2	практичне	Поточний	
	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 13. Конфліктологічна культура педагога	1	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 6, с.53-64. 7, с. 138-142 Допоміжна 13;
	1	практичне	Поточний	
	3	Самостійна робота	перевірка конспекту	
Тема 14. Психологія педагогічної творчості	-	лекційне	Контроль відвідування	Базова: 7, с. 138-142 Допоміжна 8; 13
	1	практичне	Поточний	
	6	Самостійна	перевірка	

		робота	конспекту	
Завершення модуля			Модульна контрольна робота	
Разом годин	90			

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	<i>У тому числі</i>						
	разом	лекційні	практичні	семінарські	лабораторні	самост. робота	Індивід.робота
Змістовий модуль 1							
Тема 1. Психологія освіти як галузь наукового знання	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2. Гуманістична парадигма освітнього процесу	7	1	-	-	-	6	-
Тема 3. Психологічні особливості технологій освіти	7	2	1	-	-	4	-
Тема 4. Актуальні питання психології навчальної діяльності (учіння)	7	1	2	-	-	4	-
Тема 5. Актуальні питання психології навчання як співпраці педагога з учнями	6	1	2	-	-	3	-
Тема 6. Психологічні закономірності організації та розвитку уваги учнів в освітньому процесі	6	-	1	-	-	5	-
Тема 7. Управління педагогом пізнавальним процесом сприймання в учнів	6	-	1	-	-	5	-
Тема 8. Психологічні закономірності організації та розвитку пам'яті учнів в освітньому процесі	6	1	2	-	-	3	-
Тема 9. Психологічні закономірності організації та розвитку мислення учнів в освітньому процесі	6	1	2	-	-	3	-
Тема 10. Актуальні питання психології виховання	7	1	2	-	-	4	-
Тема 11. Розвиток професійної свідомості педагога	6	1	1	-	-	4	-
Тема 12. Психологічні особливості педагогічного професіоналізму	6	1	1	-	-	4	-
Тема 13. Конфліктологічна культура педагога	6	1	1	-	-	4	-
Тема 14. Психологія педагогічної творчості	7	-	1	-	-	6	-
Разом	90	12	18	-	-	60	-

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	<i>У тому числі</i>	

	разом	лекційні	практичні	семінарські	лабораторні	самот. обота	Індивід.робота
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Психологія освіти як галузь наукового знання	7	1	1	-	-	5	-
Тема 2. Гуманістична парадигма освітнього процесу	7	-	-	-	-	7	-
Тема 3. Психологічні особливості технологій освіти	7	-	1	-	-	7	-
Тема 4. Актуальні питання психології навчальної діяльності (учіння)	7	-	-	-	-	7	-
Тема 5. Актуальні питання психології навчання як співпраці педагога з учнями	6	1	2	-	-	3	-
Тема 6. Психологічні закономірності організації та розвитку уваги учнів в освітньому процесі	6	-	-	-	-	6	-
Тема 7. Управління педагогом пізнавальним процесом сприймання в учнів	6	-	-	-	-	6	-
Тема 8. Психологічні закономірності організації та розвитку пам'яті учнів в освітньому процесі	6		1	-	-	5	-
Тема 9. Психологічні закономірності організації та розвитку мислення учнів в освітньому процесі	6		1	-	-	5	-
Тема 10. Актуальні питання психології виховання	7	2	2	-	-	3	-
Тема 11. Розвиток професійної свідомості педагога	6	-	-	-	-	6	-
Тема 12. Психологічні особливості педагогічного професіоналізму	6	-	-	-	-	6	-
Тема 13. Конфліктологічна культура педагога	6	-	-	-	-	6	-
Тема 14 Психологія педагогічної творчості.	7	-	-	-	-	7	-
Разом	90	4	8	-	-	78	-

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів за змістовими модулями

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума
Змістовий модуль 1 (100 балів)			
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	
30	51	19	100

Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нараховуються за 12-бальною системою оцінювання
1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу або першоджерел (самостійна робота) –лекційні заняття № 1-8.	4-12

2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційні заняття № 1-8.	4-12
3. Вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих та індивідуальних завдань, участь у груповій роботі (дискусіях), завдання на узагальнення та систематизацію під час практичних занять № 1-8.	4-12

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Поточний контроль

Оцінювання і контроль знань

Завершується вивченням заліком, оцінка якого визначається сумою балів, набраних за такі види робіт:

На практичних заняттях — від 18 (мінімально) до 30 (максимально) балів за модуль;

За модульну контрольну роботу — від 31 (мінімально) до 51 (максимально) балів;

За самостійну роботу — від 12 (мінімально) до 19 (максимально) балів;

Залік 60-100 балів.

Практичні заняття (30 балів)

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях за модуль складає 30 балів (за умови виконання всіх видів роботи, які передбачені планами практичних занять).

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 30-бальну систему у наступному порядку:

$(\text{Сер. бал.} \times 0,05 + 0,4) \times 30$

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття викладач робить відмітку в журналі обліку роботи академічної групи, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів

на навчальних заняттях

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, психологічних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує

		прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в психологічних термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати психологічні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими психологічними поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить психологічні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки психологічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні психологічні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні психологічні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і

		використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	--

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередбаченою або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (51 бал) складається з трьох завдань, кожне з яких оцінюється у 17 балів. За модульну контрольну роботу студент може отримати до 50 балів. При отриманні менше 31 балів модульна контрольна робота вважається не виконаною і студент отримує можливість її перескладати.

Залік – бали визначаються додаванням балів, отриманих за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу та модульну контрольну роботу першого і другого змістового модулів і становить максимум 100 балів. При отриманні менше 60 балів студент отримує «не зараховано» і має можливість перескладати залік.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібн. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2012. 400 с.
<https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=7754#section-0>
2. Максименко С.Д. Генетична психологія учіння людини: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. 206 с.
https://moodle.kpnu.edu.ua/pluginfile.php/552547/mod_resource/content/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A1.%D0%94.%20%D0%93%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%83%D1%87%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8.pdf
3. Психологічний супровід як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів : [методичний посібник] / Д.Г. Кравченко, О.М. Кокун, Н.М. Панасенко [та ін.] за ред.С.Д. Максименка. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2015. 106 с.
https://moodle.kpnu.edu.ua/pluginfile.php/552526/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1_%D0%9F%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%94%D1%96%D1%8F%D0%BB%D0%A3%D1%87.pdf
4. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Педагогічна психологія. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 168 с.
https://moodle.kpnu.edu.ua/pluginfile.php/552523/mod_resource/content/1/Pedagogichna_Psychologiy_a_Sergienkova2011.pdf

Додаткова:

5. Дуткевич Т.В., Терещенко В.А. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навч. посібник. Вид. 2-ге стереот. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
6. Освітнологія: хрестоматія: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Укладачі: Огнев'юк В.О., Сисоєва С.О. – К.: ВП «Едельвейс», 2013. 728 с.
7. Психолого-педагогічна робота у загальноосвітніх навчальних закладах з профілактики насильства над дітьми : Метод. посіб. / за заг. ред. Т. Цюман ; автори-упоряд. Т. Вовчок, Н. Степура, І. Даниленко та ін. Київ: ВПЦ «Експрес», 2009. 328 с.
8. Ролінський В.І. Насильство щодо неповнолітніх: проблеми, профілактика: Навч.-метод.

посібник. Одеса: Ветаком, 2003. 220 с.

9. Теорія та практика управління професійним розвитком науково-педагогічних педагогічних працівників в умовах трансформаційних змін в освіті : кол. моногр. / Є. Р. Чернишова, Л. М. Колосова, Н. В. Любченко, М. Е. Морозова ; за наук. ред. Є. Р. Чернишової. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 296 с.

13. Рекомендовані джерела інформації

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Текст лекцій.
- Плани практичних занять.
- Опубліковані власні навчально-методичні праці:
 1. Дуткевич Т.В. **Методи інтерактивного навчання на практичних заняттях з психології. Методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2022. 84 с.**
 2. Дуткевич Т. Погляди Софії Русової на розвиток особистості у науковому дискурсі суспільствознавства початку ХХ століття. Special Humanitarian Issue of Ukrainian Scientists. European Scientific e-Journal, 2022. 2 (17), С.105-114. Ostrava: Tuculart Edition. DOI: 10.47451/psy2022-04-01
 3. Дуткевич Т.В., Терещенко В.А. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навч. посібник. Вид. 2-ге стереот. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
- Засоби діагностики якості вищої освіти:
 - тестові завдання, завдання модульної контрольної роботи; питання заліку.
- Корисні ресурси Інтернету:

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.mon.gov.ua	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
http://lib.meta.ua	Електронна бібліотека
http://library.kpnu.edu.ua/	Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка
http://kaf-psykholohii.kpnu.edu.ua/	Сайт кафедри психології освіти університету К-ПНУ
https://moodle.kpnu.edu.ua	Система Moodle університету К-ПНУ імені Івана Огієнка
elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/	Репозитарій університету К-ПНУ імені Івана Огієнка